

Streszczenie

rozprawy doktorskiej pt. „Znaczenie ruchu spółdzielczego inwalidów w rozwoju rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością”.

Idea rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością była rozwijana w różny sposób i z różnymi rezultatami jako efekt badań naukowych i praktyki wyrosłej na tle ogólnego rozwoju cywilizacyjnego oraz przywracania zdolności do pracy i uczestnictwa w życiu społecznym. Potrzeby pracy i rehabilitacji stały się szczególnie pilne i ważne. Życie pokazało że samo zatrudnienie nie wystarczy. Nauka podpowiedziała metody i wskazała narzędzia do kompleksowego specjalistycznego zatrudnienia dostosowanego do złożonej cięższej niepełnosprawności. Takie miejsce znalazło się na płaszczyźnie powstałej spółdzielczości inwalidów i niewidomych.

Autor znaczenie rozwoju ruchu spółdzielczego inwalidów dla rehabilitacji osób z niepełnosprawnością w Polsce rozpatruje z uwzględnieniem zagadnień: kształcenia, szkolenia, zatrudnienia, medyczno-rehabilitacyjnych, socjalnych, społeczno-wychowawczych, kulturalnych, bezrobocia oraz polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnością. Opracowanie jest oparte na przykładzie teorii i praktyki tworzono modelu spółdzielczego inwalidów przez osobistą pracę osób z niepełnosprawnością w spółdzielczych formach gospodarowania.

Zakres analizy i diagnozy jest różny, dotyczy całościowo problemów życia i pracy osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym, poczynając od kształcenia, szkolenia, form i metod rehabilitacji, działalności kulturalnej, oświatowej, społeczno-wychowawczej, na kulturze fizycznej, rehabilitacji ruchowej, turystyce i sporcie osób z niepełnosprawnością kończąc.

Opracowanie sumuje długi okres, w którym występowały zasadnicze wydarzenia dotyczące usytuowania osób z niepełnosprawnością w systemie społeczno-politycznym, nowej transformacji ustrojowej w ramach gospodarki kapitalistycznej, warunkując nie tylko miejsce w społeczeństwie, w środowisku lokalnym, ale także pracę, kształcenie, ochronę zdrowia i zabezpieczenie społeczne.

Znaczenie ruchu spółdzielczego inwalidów w rozwoju rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością w Polsce jest nie do przecenienia. W obecnych warunkach kryzysu kapitalizmu i problemów społecznych w świecie gospodarki globalnej spółdzielczość inwalidów i niewidomych może stanowić ważną drogę do rozwiązania problemów słabszej, niepełnosprawnej części społeczeństwa w duchu sprawdzonej solidarności, samopomocy spółdzielczej i odpowiedzialności za wspólnotę lokalną. Propozycją jest model gospodarki społecznej jako ważnego narzędzia, które może wypełnić tę lukę z wiodącą rolą spółdzielczości inwalidów i niewidomych oraz spółdzielni socjalnych, warsztatów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej.